

Bir Yol Hikayesi: BMO

Bilgisayar Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu

Bilgisayarların hayatın her alanına girmesiyle ve küresel iletişim ağlarının oluşmasıyla birlikte insanlık bilişim çağını yaşamaya başladı. Her yıl katlanarak büyüyen ve gelişen bilişim sektörü, üretim biçimlerinde, iletişimde ve toplumsal yaşamın tamamında önemli dönüşümlere neden oluyor. Ülkemizde ve dünyada bu sektör sermaye yararına denetim altına alınmaya çalışılıyor. Bu doğrultuda yapılan düzenlemelerle her geçen gün daha fazla kuşatılan meslek alanımızda, Bilgisayar Mühendisleri olarak artık daha fazla ve eskisinden farklı sorumluluklar üstlenmemiz gerekiyor.

Mesleğimizden yana, emekten yana, kullanıcılardan yana, kamu yararını temel alarak bugüne dek verdiğimiz mücadeleyi daha işlevsel kılabilmek, TMMOB'un bilişim politikaları alanına müdahil olabilmesini, bilişim sektörü çalışanlarının TMMOB örgütlülüğü ile buluşarak güçlenmesini sağlayabilmek için Bilgisayar Mühendisleri Odası'nı kurma gerekliliğine inanarak yıllar önce uzun bir yola çıktık. EMO'nun bize sunduğu olanaklarla TMMOB çatısı altında 24. Oda olarak BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ ODASI' nı kurduk.

Odalaşma sürecimizde katkıda bulunan herkesi anmayı borç bilerek yol hikâyemizin bugüne kadar olan kısmını kaleme aldık.

Aklımızda kaldığı kadarıyla bu süreçte bize destek veren, katkı koyan, en azından öne çıkan isimlere dar zamanda bir arşiv çalışması yapamadığımız için unuttuğumuz pek çok değerli kişiden de şimdiden özür dileyerek yazımızda yer vermeye çalıştık.

1987

31 yıl önce, 1981 yılında Bilgisayar Mühendisliği ilk mezunlarını verdiğinde TMMOB yönetimi hangi odaya kayıt olunacağı konusunda netleşmemiş, yazılım alanında çalışmak isteyenleri Fizik Mühendisleri Odası'na, donanımla ilgilenenleri Elektrik Mühendisleri Odası'na yönlendirmişti. 25 yıl önce, 1987 yılında ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanı Ziya Aktaş ve 4 bölüm başkanı, TMMOB yönetimine 1000 imzalı dilekçe verdiler ve bu dilekçe ilk odalaşma girişimimiz olarak tarihteki yerini aldı. O günkü mezun sayısı 500 civarındaydı.

TMMOB Yönetim Kurulu 22.3.1988 günkü toplantısında kurulan Oda kurma ve kapatma istemlerini değerlendirme komisyonunun 30.4.1988 tarihli raporunda bu dilekçe ile ilgili aşağıda belirtilen karar kaleme alınmıştır.

"2. Bilgisayar Mühendisleri Odası kurulması istemi;

Bilgisayar Mühendisleri'nin kayıtlı olması gereken Elektrik ve Fizik Mühendisleri Odaları'ndan gelen bilgilere göre;

** Fizik Mühendisleri Odasına 4 Bilgisayar Mühendisi'nin, Elektrik Mühendisleri Odası'na 5 Bilgisayar Mühendisi'nin kayıtlı olduğu;*

** Her iki odaya Bilgisayar Mühendisleri Odası kurulması için yazılı bir başvurunun yapılmadığı*

** Oda Genel Kurullarınca bu meslek kolu mensuplarının ayrı bir oda kurmalarının önerilmediği saptanmış olup,*

TMMOB tüzüğü çerçevesinde Bilgisayar Mühendisleri Odası kurulması koşullarının oluşmadığı sonucuna varılmıştır."

1991

1991 Mayıs'ında yeniden Bilgisayar Mühendisleri'nin örgütlenmesi ve Bilgisayar Mühendisleri Odası'nın kurulması çalışmaları başlatıldı. Çalışmaların ilk aşamasında Bilgisayar Mühendisleri'ne ulaşılmaya çalışıldı ve 650 civarında Bilgisayar Mühendisi'nin bilgi formları alındı. Dönemin koşulları içerisinde mektuplarla bir bilgilendirme süreci başlatıldı. 1991 yılının Mayıs ayında Ankara'da başlayan bu çalışmalar hızla yaygınlaştı, İstanbul ve İzmir'de toplantılar

yapıldı ve İstanbul'da da bir organizasyon komitesi oluşturuldu. Bu dönemde EMO Yönetiminin ve dönemin profesyonel çalışanları Selim Eskizmirliler, Kadri Durgun, Asım Rasan'ın çalışmalarımıza katkıları büyüktür.

İkinci aşamada Şubat 1992'de yapılacak olan EMO Şube Genel Kurullarında etkin rol alabilmek ve BMO kurulması kararının alınmasını sağlamak amacıyla Bilgisayar Mühendisleri'nin EMO'ya üye olması çabalarına ağırlık verildi.

Ancak 1992 yılında yapılan Şube Genel Kurulları ve Oda Genel Kurulu'ndan BMO kurulmasına dair karar çıkartılamadı. Bu dönemin en önemli kazanımı TMMOB Genel Kurulu'ndan Bilgisayar Mühendisleri'nin EMO altında örgütlenmeleri ve Fizik Mühendisleri Odası'nın daha önce oraya üye olmuş Bilgisayar Mühendisleri'nin kayıtlarını EMO'ya devretmeleri kararının çıkartılmış olmasıdır. Böylece Bilgisayar Mühendisleri için tek bir örgütlenme adresi oluşturuldu. Aynı dönemde EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu'na 1 asıl ve 1 yedek üye (Duygu Mutlu, Funda Başaran), EMO İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu'na ise 1 yedek üye (Arif Cevizci) Bilgisayar Mühendisleri seçildi. EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu'nda meslektaşımız Duygu Mutlu 1992-1994 döneminde 3 ay Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürüttü.

1991 yılında Bilgisayar Mühendisleri Haber Bülteni adıyla bir yayın faaliyeti de başlatıldı ve 2 ayda bir çıkartılan bu haber bülteni, Ergül Ergün, Serpil Yalçın, Mete Fikirlier, Okyay Say, Bilge Say, Gülgün Kocamaz, Kemal Özkazanç, Fikret Akman, Metin Fırat ve burada ismini sayamadığımız pek çok arkadaşımızın özverili çalışmalarıyla uzunca bir süre etkinliğini sürdürdü.

Seçimler sonrası, 1994 yılı EMO genel kurulunda BMO kurulması kararı aldırabilmek için hazırlıklar hemen başlatıldı. Bilgisayar Mühendisleri'nin EMO'ya üye yapılması, EMO'da şubeler ve oda düzeyinde çeşitli komisyonlar kurulması, üniversitelerin Bilgisayar Mühendisliği bölümlerinde tanışma ve tanıtım toplantıları düzenlenmesi, Ankara, İstanbul ve İzmir'de süren çalışmaların eşgüdümünü sağlamak için

toplantılar yapılması amacıyla Bilgisayar Mühendisleri Örgütlenme Komisyonu kuruldu. 1993 yılının Ekim ayında İstanbul'da tüm Bilgisayar Mühendisleri'ni bir araya getiren ve bir genel kurul provasını amaçlayan bir toplantı düzenlendi.

Ancak 1994 yılında yapılan Genel Kurullar öncesinde yaşanan yoğun tartışmalar sonucunda, ulaşılan örgütlenme düzeyinin hâlâ yetersiz olduğu sonucuna varıldı ve EMO Genel Kurulu'na BMO kurulması önergesi verilmedi. 1994 yılında yapılan Şube Genel Kurullarında Ankara ve İstanbul Şube Yönetim Kurullarına Bilgisayar Mühendisi üyeler de seçildi ve EMO içerisinde örgütlenme faaliyetlerine devam edildi. Funda Başaran EMO'nun ilk Bilgisayar Mühendisi örgütlenme sekreteri olarak 1993-1996 yılları arasında EMO Ankara Şubesi'nde görev aldı. Aynı zamanda da 1994-1998 arasında iki dönem Şube Yönetim Kurulu üyeliği ve Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü.

Bu dönemde, 1994-1996 tarihleri arasında İstanbul Şube YK üyeliği de yapmış olan ve tüm çalışmalarımızda yoğun emek harcayan, genç yaşta aramızdan ayrılan çalışan ve güler yüzlü arkadaşımız **Şevket Güneş**'i anmadan geçemeyiz.

2002

2002 yılında İzlem Gözükeleş'in EMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmesiyle birlikte Bilgisayar Mühendisleri'nin örgütlenme çalışmaları yeniden ivme kazandı. 2001 krizi sonrası, ücretlerin artık eskisi gibi yüksek olmadığı, iş bulmanın zorlaştığı ve işten çıkarılmaların ve işsizliğin Bilgisayar Mühendisleri için de gerçek bir olgu olduğu dönem başladı. Meslektaşlarımız arasında, bilişim sektöründe olmaları gereken konumda olmadıkları görüşü yaygınlaşmıştı. Bu koşullarda gerçekleşen EMO Ankara Şubesi'ndeki ilk toplantıda, ODTÜ Bilgisayar Mühendisliği Bölümü asistanlarından Erkan Korkmaz'ın katkılarıyla, yoğun bir katılım sağlandı. Katılımcıların neredeyse tamamı 30 yaşın altındaydı.

Daha işin başında, Bilgisayar Mühendisliği Komisyonu kurulurken ya da Bilgisayar Mühendisliği Dergisi (BM->dergi) çıkarılırken "Ne gereği var, hepimiz EMO üyesi değil miyiz? " tepkilerine maruz kalınmıştır.

Fakat burada özellikle vurgulanması gereken tartışmaların, Elektrik Mühendisleri ile Bilgisayar Mühendisleri arasındaki çelişiklerden çok, eski ve yeni kuşakların bakış açılarından kaynaklanıyor oluşudur. Bu dönemde, EMO Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu'nun genç Elektrik-Elektronik Mühendisi üyelerinin (Ozan Ersoy, Hüseyin Salık ve Alper Terciyanlı), Yönetim Kurulu toplantılarında Bilgisayar Mühendisleri lehine kararların alınmasındaki katkıları büyüktür.

Bu dönemin önceki dönemlerden en büyük farkı,

doğrudan bir Oda kurmak için bir araya gelinmemiş olmasıdır. İlk toplantılarda, Bilgisayar Mühendisleri'nin bilişim sektöründe olması gereken yerde olmadığından hareketle önce bu yönde bir kamuoyu oluşturmanın gerekliliğine vurgu yapılmış ve Bilgisayar Mühendisliği mesleğinin çerçevesinin anlatılması temel hareket noktası olarak belirlenmiştir. BM->dergi bu düşünceyle, 2003 yılı başında Emre Hamit Kök'ün başlangıç yazısında belirttiği gibi, "Bilgisayar Mühendisleri olarak burada dile getirilmiş veya getirilmemiş sorunlarımızı ve sorumluluklarımızı

tartışabileceğimiz, çözümler üretebileceğimiz kısacası mesleğimize dair her şeyi paylaşabileceğimiz bir buluşma noktası" olarak yayın hayatına başladı. Yalnız EMO üyesi değil, EMO üyesi olmayan Bilgisayar Mühendisleri'nin de yoğun desteğini aldı. Bu dönemde özellikle, Günay Menekşe Tokgöz, Şenol Tekdal, Perihan Ersoy, Sedar Gökbulut ve Emre Hamit Kök'ün sürece önemli katkılarını belirtmek gerekir.

Ancak BM->dergi, bir süre sonra tek başına örgütlenme için yeterli olmamaya başladı ve farklı yöntem arayışları içine girildi. Bu bağlamda, Meslek Dalı Komisyonları'nın EMO'da oluşturulmasına karar verildi. Evrimsel yazılım geliştirme modeli, BMO'ya

da uygulanacaktı. Önce Meslek Dalı Komisyonları kurulacak, bu örgütlenmelerin bir oda içinde bağımsız bir oda gibi çalışması sağlanacaktı. Bilgisayar Mühendisleri'nin bu örgütlenmelerine, "BM Oluşumu" adı verilmiştir. BM Oluşumu çerçevesinde amaç; önce Bilgisayar Mühendisliği örgütlülüğünü güçlendirmek, bir Bilgisayar Mühendisliği bilinci oluşturmak ve ancak bundan sonra Oda konusunu gündeme almak olarak belirlenmiştir. Ayrıca, süreçte yaşanacak herhangi bir yorgunlukta işi yürüten kadroların geri çekilip süreci gençlere devrederek bir süreklilik sağlanması temel çalışma ilkesi olarak belirlendi.

2004 yılındaki EMO Genel Kurulu'nda EMO yönetmeliklerinde Meslek Dalı Komisyonları için gerekli düzenlemeler yapıldı. BM Oluşumu'nun yasal zemini oluşturuldu. EMO Ankara Şube MDK için 7 Asıl ve 7 Yedek Üye, Meslek Dalı Ana Komisyonu için 5 Asıl ve 5 Yedek Üye önerdi. Ancak özellikle önerilen isimler ve sürece yaklaşım farklılıkları üzerinden merkez yönetimiyle yürütülen tartışmalar olumlu bir noktaya evrilemedi ve ortaya çıkan olumsuz durum aşılamadı.

Nihai olarak BM->Dergi web sitesinin yönetimi doğrudan genel merkez tarafından yürütülmeye başlandı ve BM->Dergi çalışmasını

örgütleyen Bilgisayar Mühendisleri çalışmadan çekilmek durumunda kaldılar. Ne yazık ki bu durum bir yandan Bilgisayar Mühendisleri'nin örgütlenme çalışmasını sekteye uğrattırken, öte yandan EMO örgütlülüğüne inanan ve sahiplenen Bilgisayar Mühendisleri'nin odayla olan ilişkilerini olumsuz etkiledi.

Sonrasında iki kere bilgisayar korsanları tarafından saldırıya uğrayan BM->Dergi 2006 yılında yayın hayatına veda etti.

Bu dönemde hukuksal çalışmalarımız yetersiz seviyede

de olsa başlamıştır. “Mühendis” ünvanlı sertifika veren firmaların bu ünvanı kullanmaları engellenmiştir.

2006

2006 yılında EMO Ankara Şubesi'nde yönetime gelen Ramazan Pektaş başkanlığındaki ekip Bilgisayar Mühendisleri'nin örgütlenme çalışmalarına ve temsiliyetine ayrı bir önem verdi ve BM MDK'nın EMO bütünselliği içinde özgür ve rahat bir ortamda faaliyet yürütebilmesi için şubenin tüm olanaklarıyla destek verdi. Ali Yiğit, İbrahim Saral, Ömürhan Soysal, Bora Güngören ve pek çok değerli arkadaşımız bu süreçte bazen bizden çok çalışarak katkı koydular.

Bilgisayar Mühendisi Gölay Şakiroğulları EMO Ankara Şubesi yönetimine seçildi ve 2 dönem YK Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü. 2008-2010 döneminde Taylan Özgür Yıldırım da yedek YK üyesi olarak görev aldı. İstanbul, İzmir, Bursa, İstanbul, Kocaeli'nde de meslektaşlarımız yönetim kademelerinde ve profesyonel görevlerde yer alarak, oda çalışmalarında deneyim kazanmaya başladılar. Meltem Yıldırım ve Tahir Emre Kalaycı EMO İzmir Şube YK'da, Arif Coşar EMO Kocaeli Şube YK'da yer aldılar.

Bu süreçte öğrenci örgütlenmesine yönelik çalışmalara da hız verildi. Nisan 2007 tarihinde Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi'nde düzenlenen 3. Bilgisayar Mühendisliği Öğrencileri Kongresi (BİLMÖK)'ne ilk kez EMO olarak katılım sağlandı. Üniversitelerin mezuniyet törenlerinde, bilişim günlerinde EMO Ankara Şubesi Bilgisayar Mühendisliği MDK olarak Bilgisayar Mühendisliği öğrencileriyle buluşuldu, son sınıftaki Bilgisayar Mühendisliği öğrencilerinin derslerinde, mesleki sorunlarla ilgili sunumlar gerçekleştirildi ve öğrenciler EMO örgütlülüğüyle bütünleşmeye çağrıldılar. Teknokentlerde, kurumlarda, ve üniversitelerde “Bilişim Hukuku”, “Taşeronlaşma”, “Sertifikalaştırma”, “Meslek Alanları”, “Meslek hastalıkları” konuları da dâhil olmak üzere belirlenen 30 ana başlıkta söyleşiler düzenlenmeye başlandı, meslek alanları ve görev tanımları üzerinde çalışmalar yürütüldü, bu kapsamda yabancı kaynaklar tarandı ve diğer ülkelerdeki mevzuat, üniversite müfredatları incelenerek ülkemizle kıyaslamalar yapıldı. Bu

dönemde meslektaşlarımız EMO profesyonel kadrolarında da görev almaya başladılar. Bursa şubesinde Hüseyin Yeşilseven, Ankara Şubesine önce Uğur Nasırlıel daha sonra Oktay Dursun Sempozyum Sekreterliği görevini yürüttüler. Oktay Dursun sonraki dönemde Örgütlenme Sekreterliği görevine getirildi.

Bu arada MEDAK yapılanması da çalışmaya başladı, İstanbul, İzmir, Bursa MDK'ları aktif olarak çalışmaya başladılar. MEDAK öncülüğünde ilk Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanları toplantısı gerçekleştirildi.

2010

2010 yılına gelindiğinde yapılan çalışmalar büyük oranda sonuç vermiş, oda çalışmalarını yürütebilecek, ülkedeki bilişim politikalarına yön verebilecek ve bu alanda fikir üretebilecek güçlü bir kadro oluşmaya başlamıştı. Taylan Özgür Yıldırım yeniden EMO Ankara Şubesi yönetimine seçildi ve sayman üye olarak görev aldı. Burak Oğuz yedek üye olarak görev aldı. Birkan Sarıfakioğlu ve Arif Cevizci EMO Merkez YK yedek üyesi olarak seçildiler.

EMO Ankara Şubesi BM MDK olarak, Mart 2011'de Mehmet Harun Özer başkanlığında yapılan toplantıda, odalaşma çalışmalarının merkezi olarak karara bağlanması ve bu gündemin MEDAK'a taşınması kararlaştırıldı.

9 Temmuz 2011 tarihinde EMO Genel Merkezi'nde yapılan MEDAK toplantısında BMO kurulması için çalışmalara başlanması gündeme alındı ve karara bağlandı. Odalaşma ile ilgili sürece dair yöntemse Ağustos 2011'de şube MDK'larından temsilcilerden oluşan 18 kişilik bir katılımı İzmir'de gerçekleşen MEDAK toplantısında şekillendi ve bu haliyle EMO YK'na sunulması kararlaştırıldı.

EMO örgütünde de bu kararın tartışılması için, EMO koordinasyon toplantılarında MEDAK adına sunumlar yapıldı ve şube yönetim kurulları bilgilendirildi. EMO Genel Merkezi ile eşgüdümlü olarak ve yine Merkez YK'nın desteği ile yürütülen odalaşma çalışmalarının ülke geneline yayılması sağlandı. Bu kapsamda çalıştaylar düzenlendi, imza kampanyası başlatıldı ve teknokentlerde, üniversitelerde, kurumlarda ve EMO şubelerinde açılan stantlarla, yapılan toplantılarla ve toplanan imzalarla Bilgisayar Mühendisleri sürecin parçası/öznesi haline getirildiler. Oktay Dursun'un sekreteryasında ve yoğun emeğiyle yürütülen bu çalışmalara ek olarak "Neden ve nasıl bir oda istiyoruz?" sorusunun cevabı niteliğinde Bilgisayar Mühendisleri Odası Kuruluş Raporu hazırlandı ve bütün etkinliklerimizde dağıtıldı. ODTÜ Bilgisayar Müh. Bölüm Başkanı Prof.Dr.Adnan Yazıcı'nın öncülüğü ve desteği ile akademik camiada da örgütlenme çalışmaları başlamış, Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanları toplantısına katılım sağladık ve BMO için çağrı yaptık. Akademik dünyanın desteği BMO çalışmalarında önemli bir sıçrama yaratmıştır.

TMMOB'nin ve odalarının seçim dönemine girmesiyle birlikte, BM MEDAK toplantısında şube genel kurullarına katılarak, BMO kurulması kararının EMO genel kuruluna taşınması yönünde önerge verilmesi ve bu sayede BMO'nun EMO örgütlülüğünün ortak iradesi haline gelmesi yönünde çalışma yapılması kararı alındı. 14 EMO şubesinin 12'sinin genel kurullarına katıldık, BMO kuruluşunun EMO Genel Kurulu'na taşınması önergemizi verdik, 10 şubenin desteğini aldık.

24 Mart 2012 tarihinde gerçekleştirilen ve Bilgisayar Mühendisleri'nin "24 Mart'ta 24. Oda" söylemiyle katıldığı EMO Genel Kurulu'nda, BMO kurulması

kararının TMMOB genel kuruluna taşınması için verilen önerge EMO delegelerinin yoğun desteğiyle kabul edildi.

Bu süreçte MEDAK toplantılarına sürekli olarak katılan, çalışmalarımızı kolaylaştıran Mehmet Bozkırlıoğlu'nun BMO'nun kuruluşundaki önemli katkısını vurgulamak gerekir.

Ve son aşama olarak, **2 Haziran 2012'de 42. Olağan TMMOB Genel Kurulu'nda saat 14:30'da BMO kurulması görüşülmeye açıldı ve saat 16:00'da yapılan oylamayla ve 23 Odanın yoğun desteğiyle 24. Oda BMO KURULDU.**

Bütün bu yol hikâyesinde hiç değişmeyen bir şey vardı: EMO ANKARA ŞUBESİ'nin BMO'ya olan yaklaşımı ve desteği. Özellikle 2006 sonrasında çalışanlarıyla, yönetim kadrosu ile hatta tüm üyeleri ile desteklerini kesintisiz sürdürdüler. Bilgisayar Mühendisleri'nin her işine koştular, bazen onlardan çok çalıştılar ve umutsuz anlarında, moralleri bozulduğunda omuzlarına dokunan dost elleri, destek veren sözleri hiç eksilmedi. Bu tarihi süreçte isimlerini de unutulmayacaklar listesine yazdırdılar.

"İyi ki varsınız, iyi ki vardınız ve hep var olun".

4 Temmuz 2012'de TMMOB yönetimi ile yapılan toplantıda 7 kişilik Kurucu Kurul görevini teslim aldı ve 6 Temmuz 2012'de ilk toplantısını yaparak çalışmalarına başladı.

1 ay içinde EMO'dan kayıtlarımız silinecek ve BMO'ya aktarılacak. Asla silinemeyecek olan ise tek vücut, tek yürek çalışmalarımızdan kalan anılarımız, dostluklarımız olacak.

EMO Ankara Şubesi Bilgisayar Mühendisliği MDK olarak **"HOŞÇAKALIN"** demiyoruz. Hepinizi, dost kapımızda yeni birlikteliklere **"BİRLİK"**te başlangıç yapmaya çağırıyoruz.

Bilgisayar Mühendisleri adına,

EMO ANKARA ŞUBESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ MESLEK DALI KOMİSYONU